

Список літератури:

1. Регулювання аграрного сектору економіки України в умовах євроінтеграції / За ред. А.Д. Діброви, В.Є. Анрієвського ; Національний університет біоресурсів і природокористування України, Інститут розвитку аграрних ринків. – К., 2014. – 572 с.
2. Єрмаков О.Ю. Агропродовольчий потенціал сільськогосподарських підприємств: формування та ефективність використання : [монографія] / О.Ю. Єрмаков, Г.А. Харченко. – К. : Компринт, 2014. – 214 с.
3. Вдовенко Н.М. Методологічні основи державного регулювання аграрного сектора / Н.М. Вдовенко // Економіка України: фінансово-економічні проблеми інноваційного розвитку : [кол. монографія] ; за ред. В.Ф. Беседіна, А.С. Музиченко. – К. : НДЕІ, 2012. – С. 121–127.
4. Юхименко П.І. Історія економічних вчень : [навч. посіб.] / П.І. Юхименко, П.М. Леоненко. – К. : Знання-Прес, 2001. – 514 с.
5. Супіханов Б.К. Розвиток ринків аграрної продукції : [монографія] / Б.К. Супіханов. – К. : ННЦ ІАЕ, 2009. – 538 с.
6. Guttion H. Cournot, Antoine Augustin. International Encyclopedia of the Social Sciences. Vol. 3. D.L. Sills, Macmillan Free Press, 1968.

Добровский В. Г.

Боярский колледж экологии и природных ресурсов

Паламар И. А.

Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины

ЭВОЛЮЦИЯ НАУЧНЫХ ВЗГЛЯДОВ НА РАЗВИТИЕ АГРАРНОГО РЫНКА

Резюме

Исследована эволюция научных взглядов на развитие отечественного аграрного рынка и определена его экономическая сущность. Определена роль аграрного рынка в современных позициях на мировом рынке. Отмечены современные подходы к сущности механизма развития аграрного рынка.

Ключевые слова: аграрный рынок, эволюция, государственное регулирование, собственность, условия функционирования рынка.

Dobrovskiy V. G.

Boyarka College Environment and Natural Resources

Palamar I. A.

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

EVOLUTION OF SCIENTIFIC VIEWS ON THE AGRICULTURAL MARKETS

Summary

The evolution of scientific views on the development of the domestic agricultural market and determined its economic substance. It's defined the role of the agricultural market in the current position in the global market. Author determined the essence of modern approaches to the development of the agricultural machinery market.

Keywords: agricultural market evolution, regulation, ownership, conditions of functioning of the market.

УДК 338.24

Мартинюк О. А.

Міжнародний гуманітарний університет

**ФОРМУВАННЯ ІМПЕРАТИВІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
ДЛЯ СТРУКТУРНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ ЕКОНОМІКИ**

Розглянуто дискусійні питання визначення терміну «сталий розвиток» та ставлення різних вчених до впровадження цієї концепції в сучасних умовах України. Розглянуто поняття «пастка нестійкої рівноваги» та можливості застосування такого економічного конструкту для подолання проблем в Україні. Придлено увагу проблемам і перспективам впровадження концепції стійкого розвитку в Україні.

Ключові слова: сталий розвиток, екологічна криза, основні імперативи України, пастка нестійкої рівноваги, коєволюційний проект, регіональна політика стійкого розвитку.

Постановка проблеми. Інтерес дослідників до проблематики сталого розвитку викликаний винятковою актуальністю й життєвою необхідністю дослідження питань цього наукового напрямку. Незважаючи на дискусійні питання, які напрямки потрібно обирати для впровадження та реалізації шляху сталого розвитку, коло питань повертає все більшу увагу науковців і світової

спільноти. Діючі нормативно-правові акти, розроблені національні програми, нарешті, закони не охоплюють усі аспекти цієї багатогранної і складної проблеми – переходу України до стійкого розвитку. Отже, ми вважаємо доцільним подальше дослідження даної проблематики в контексті сучасних геополітичних і економічних обставин, які склалися в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Однак у літературі, як західній, так і вітчизняній, на цей час не існує однозначної відповіді на питання про те, що такий сталий розвиток. Необхідність зміни парадигми розвитку цивілізації підкреслюється в роботах різних учених. Підходам до вирішення цієї проблеми протягом останніх 100 років була присвячена велика кількість робіт (праці В.І. Вернадського [2], Н.Н. Мойсеєва [10], В.А. Міркіна Б.М. [8], Д. Медоуза [18] та ін.). У той же час донедавна таке розуміння розвитку не сприймалося суспільством як спонукальний (імперативний) мотив до дії.

Багато сучасних учених – В.І. Данилов-Данилян, К.С. Лосєв [3], Т.А. Акімова, В.В. Батонян, О.В. Моїсеєнков, В.В. Хаскін [9] та ін., відзначають, що визнання тези про те, що глобальна екосистема виснажена, а технічний прогрес не завжди приводить до позитивних соціально-екологічних результатів, свідчить про необхідність зміни парадигми розвитку цивілізації в цілому та кожної країни окремо.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на актуальність, проблема переходу до сталого розвитку залишається дискусійною та потребує подальшого розгляду, особливо в контексті національних особливостей її формування та реалізації. Недостатньо вирішеними залишаються проблеми, пов'язані з геополітичною і соціально-гуманістичною сферами суспільного життя, а також екологічних та економічних стратегій в Україні в сучасних умовах існування.

Мета статті полягає у виявленні основних проблем та суперечностей, пов'язаних із розумінням та формуванням національної стратегії сталого розвитку в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. У споконвічному розумінні сталий розвиток – це якась надзадача людства, вирішення якої створить рівні можливості для благополучного життя нині живучих і майбутніх поколінь [8, с. 36]. Однак конкретне формулювання цієї надзадачи різними групами експертів бачиться зовсім по-різному. Це пов'язане з тим, що поняття «сталий розвиток» застосовується в різних областях людської діяльності, відповідно, і його дефініція має різні відтінки і трактування.

Ми виходимо з інтерпретацій сталого розвитку як розвитку стабільного. При цьому під стабільністю розуміється здатність системи функціонувати в умовах рівноваги й зберігати незмінною свою структуру.

Однак сценарний прогноз і дослідження останніх 20 років показують, що тенденція руйнування біосфери, деградації природи, погіршення умов проживання людей зберігається і навіть підсилюється [12].

За визнанням багатьох вчених, політичних і суспільних діячів, які об'єктивно оцінюють сучасну соціально-економічну, екологічну і демографічну ситуацію на планеті, ринкова економіка в її класичному вигляді, за природою закладених в її фундаменті функціональних відносин між суспільством і природою не може розв'язати проблеми, які постають перед людством [1; 11; 15].

Для перелому екологічної кризи необхідна радикальна структурна перебудова всієї економічної системи відповідно до об'єктивних вимог екологічного, економічного та соціального імперативів. Подальший розвиток цивілізації повинний базуватися на новій парадигмі розвитку.

Ключовим заходом, виробленим соціумом для запобігання новій екологічній кризі і стала концепція сталого розвитку, згідно з якою сучасна ресурсна криза є виразом глибокого соціального та економічного занепаду і без проведення радикальних реформ суспільства чи навряд може бути вирішена. Значна частина сучасного політичного і наукового співтовариства вже усвідомила необхідність зміни стратегії розвитку: популярність «зелених» політичних партій в Європі і глобальне поширення політики енвіронменталізму – це тільки один із фрагментів у калейдоскопі мінливішої картини світу.

Проблема переходу до сталого розвитку полягає в тому, що, з одного боку, є досить явні екологічні проблеми і цілком усвідомлювана проблема вичерпності природних ресурсів, а з іншого – навіть на теоретичному рівні відсутні ясні способи вирішення цієї проблеми економічно доцільним способом.

Слід зазначити, що ряд учених критично відносяться до концепції сталого розвитку і навіть заперечують окремі постулати її реалізації. Так, С.М. Ковальов відзначає, що в цей час перехід до сталого розвитку не є адекватним ні економічному, ні соціальному стану Росії, України або інших слаборозвинених країн і ставить її ресурси і темпи економічного росту під контроль світового співтовариства. Прискорений розвиток України в технологічній і соціально-економічній сфері можливо здійснити, не ґрунтуючись на концепції стійкого розвитку, а тільки шляхом проривного (революційного) розвитку [5].

Деякими економістами висловлюється думка, що сучасна концепція сталого, розвитку запропонована західними економістами, не може бути прийнятою в Україні. Спроба практичного впровадження в Україні положень сталого розвитку в існуючому його розумінні несе їй загрозу, тому що обумовлює зниження рівня промислового розвитку країни і ще більшого відставання від економічно розвинених країн [13].

У рамках проведеного дослідження вважаємо за необхідне провести огляд особливостей реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Незважаючи на сформовані правові та інституціональні основи управління охороною навколишнім середовищем, Україна, як і раніше, несе на собі вантаж успадкованих екологічних проблем, економічних криз і соціальних катастроф.

В Україні до самої концепції сталого розвитку відносяться як до чистої декларації. Дана особливість представляється важливою за двох причин.

По-перше, установка на рівність трьох вимірів (екологічного, соціального і економічного) у сфері політичних, соціальних і економічних факторів має відношення до так званого імперативного, а не наукового планування.

По-друге, в Україні всі давно звикли до того, що екологічна проблематика вторинна, а екологічні програми сугубо витратні та неефективні.

Звідси випливає висновок про необхідність проведення фундаментальних досліджень по створенню еколого-економічних моделей, що дозволять аналізувати сценарії соціально-економічного розвитку окремих регіонів і країни в цілому, відповідно до вимог концепції сталого розвитку. Основна ідея сталого розвитку ґрунтується на урахуванні екологічного фактору при розвитку людського суспільства, тому при формуванні державних цільових програм пріоритет повинен бути відданий місцевим органам самоврядування і регіональним програмам.

Для формування успішних передумов виходу з колапсу, який склався в країні, пропонуємо звернутися до терміна «пастка хиткої рівноваги». Англійський економіст Ф. Хан уперше запропонував економічний конструкт «стійка рівновага» – це існуючий стан, у якому суспільство і економіка не формують сигнали, що змушують суспільство міняти прийняті традицією форми і прийнятий у соціумі курс дій [17, с. 207]. Перебуваючи у стані стійкої рівноваги, члени співтовариства не доводяться нічого нового, в результаті чого їх поведінка стає рутинною і одноманітною.

Розвиток цієї ситуації приводить економіку до стану, який фахівці називають терміном «пастка стійкої рівноваги». У свій час в «пастці стійкої рівноваги» опинилися дві прадавні цивілізації – Китай та Індія.

Кризові явища, демографічні, екологічні і техногенні катастрофи, природні катастрофи, не регульовані економічні кризи свідчать про те, що цивілізація перебуває у стані, який можна охарактеризувати як «пастка хиткої рівноваги».

Людство завмерло на виході з «пастки хиткої рівноваги», не зважаючи на коеволюційний проект, при цьому ігноруючи або вихолощуючи більшість імперативів стабільності. «Пастка хиткої рівноваги» є прямою антитезою «пастці стійкої рівноваги» Ф. Хана. У режимі хиткої рівноваги економіка безупинно породжує тривожні сигнали, спрямовані на модифікацію або повне вимикання традицій і звичного курсу дій, адекватну роботу економічних і правових інституцій, але в ситуації відсутності в соціумі кореневих традиційних вистав усі зміни носять поверхневий, формальний і найчастіше згубний характер. Унаслідок чого руйнується основа концепції сталого розвитку, але система продовжує функціонувати і підтримувати свою структуру, що регулярно змінює лише фронтон. При цьому закладена в матриці сталого розвитку вимога збереження гомеостазу біосфери не дозволяє розраховувати на радикальну трансформацію навколишнього середовища, адаптація до якої змусить глобальний соціум інтегруватися в природні біогеохімічні цикли екосфери, змінити ціннісні критерії і моделі поведінки відповідно до вимог сучасного сьогодення.

Таким чином, черговий, бажано розумний і осмислений крок антропогенезу в енвайронментальну еру неможливий у рамках стратегії сталого розвитку, яка офіційно декларується в суспільстві [13, с. 87].

На сьогоднішній день альтернативи сталому розвитку не існує, але реалізація «стійкої» стратегії є надзвичайно складним завданням, оскільки для цього потрібні вироблення нових наукових і світоглядних підходів і радикальна зміна традиційних поглядів і цінностей. Втім, Л. Браун, гурі світового екологічного руху, дає оптимістичну оцінку перспективам побудови суспільства сталого розвитку. Він вважає, що в глобальному соціумі вже намітився принциповий перелом і зараз людство вступило в нову енвайронментальну еру, яка змінила еру економічного росту [16, с. 35]. Однак у реальності засади сталого розвитку все ще містять лише ідею і не формують конкретних рішень або інструментів для досягнення стану сталого розвитку – поки мова йде лише про поступове припинення нераціонального використання природних ресурсів і декларування необхідності створення і повсюдного впровадження теорії, а особливо практики ресурсоефективних і екологічно безпечних технологій.

Це наочно продемонструвала остання Всесвітня конференція сталого розвитку «Ріо+20», яка відбулась влітку 2012 р. у Ріо-де-Жанейро та стала найбільш великим заходом в історії ООН.

Саміт у Бразилії породив більше 1 млн. друкованих аркушів документів, але не запропонував скільки-небудь виразної траєкторії втілення принципів сталого розвитку. У результаті Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун змушений був відзначити, що конференція повинна була лише ухвалити рішення щодо початку роботи над цілями сталого розвитку [4]. Країни – учасниці заходу заявили про готовність продовжувати шлях до «майбутнього, якого ми прагнемо», у той час як керівники найбільших екологічних і громадських організацій стверджують, що майбутнє, описане в підсумковому документі конференції, нікому не потрібно.

У рамках дослідження пропонуємо авторський оптимістичний прогноз структурного переходу України до стратегії сталого розвитку. Довжина переходу і послідовність вирішення проблем сформовані, з відомою долею умовності, у три періоди: перший – виживання (2000–2015 рр.), другий – модернізація (2016–2025 рр.), третій – екологічна реконструкція (2025–2030 рр.).

Основним змістом першого етапу повинне стати підвищення рівня життя незаможних верств населення і, головне, ліквідація бідності та структурних диспропорцій в суспільстві і наслідків військових конфліктів на території України.

Головна мета другого етапу – виробничо-технологічна і соціально-економічна модернізація, що дозволяє створити сучасне постіндустріальне суспільство з досить високим рівнем добробуту й соціальною забезпеченням, зі значною часткою населення (порядку 50%) середнього класу, з надійно функціонуючою інфраструктурою всіх галузей економіки.

Основний зміст третього етапу – великомасштабні природно-відбудовні заходи: реабілітація екологічно неблагополучних територій, відновлення і реконструкція зруйнованих і пошкоджених екосистем, очищення атмосферного повітря і водойм, аналогічно тим заходам, які проводилися в 80-ті роки в західних країнах та в Японії [15].

Незважаючи на те що концепція сталого розвитку стала офіційною доктриною України, що повинне було привести до екологізації економіки, за минулі роки помітного поліпшення якості навколишнього середовища не відбулося, незважаючи на руйнування промислового потенціалу.

Основними імперативами сталості, на нашу думку, повинні стати системи ціннісних переваг, що дозволяють забезпечити незмінність розвитку соціуму. Серед цих імперативів повинні бути названі імперативи когерентності, толерантності, соборності, духовності, глобального мислення, а також антропогенний, антиутопічний та екологічний імперативи.

У цілому перехід до сталого розвитку як у глобальному, так і в регіональному і локальному аспектах вимагає скоординованих зусиль світової спільноти в чотирьох напрямках [12]:

- Збереження наявних здоровіших, відновлення частково деградованих та повне відновлення знижених екосистем.

- Екологізація виробництва, тобто перехід до використання екологічно безпечних технологій, що забезпечують істотне зниження обсягу використання ресурсів і викидів забруднень, розраховуючи на одиницю виробленої продукції.

- Нормалізація демографічного процесу через планування родини; при цьому абсолютно непопушними залишаються основні гуманістичні імперативи: кожний народжений має право на гідне для людини життя, кожний народ має право на місце в родині народів та ін. – Раціоналізація споживання, послідовне скорочення свідомо надлишкового споживання, припинення виробництва продуктів, зобов'язаних своєю появою потребам, нав'язаним ринком, які не тільки не сприяють людському розвитку, але й спричиняють духовну і фізичну деградацію.

У сучасних умовах найбільш уразливими є екологічна, природоресурсна, а в багатьох регіонах і соціальна складова територіального розвитку, які, у свою чергу, впливають на рівень розвитку економіки. Отже, визначним фактором депресивного стану регіонів є саме економічна сфера.

Це підтверджує актуальність пропозиції про те, що Україні потрібна ефективна регіональна політика, головними цілями якої повинні стати [14]:

- подолання ситуаційної системної кризи в регіонах;
- забезпечення краплинного зростання економіки на основі комбінації ринкових механізмів і регулювання органів самоврядування;
- зміцнення фінансового становища регіонів за рахунок їх діяльності, залучення приватного вітчизняного капіталу, іноземних інвестицій,

цільової допомоги крапкового розвитку локацій відповідно до їхньої ефективності;

- підвищення рівня життя населення пропорційно росту ВРП;
- скорочення безробіття за рахунок розвитку малого та середнього бізнесу;
- упровадження і активний розвиток інновацій у різних галузях економіки (як продуктових, товарних так і управлінських і інтелектуальних);
- вирівнювання ступеня економічного розвитку між регіонами за допомогою їх взаємодії.

Висновки. Таким чином, вихід з «пастки хиткої рівноваги» і перехід на нову стратегію означає поступове забезпечення цілеспрямованої самоорганізації суспільства в економічній, соціальній і екологічній сферах на регіональному рівні. У цьому сенсі сталій розвиток повинен характеризуватися економічною ефективністю, екологічною безпекою та соціальною справедливістю. Формування економіки, яка не руйнує біосферу і не виходить за межі господарської ємності екосистеми, – одне з центральних завдань формування сталого розвитку. Біосфера повинна розглядатися не як джерело ресурсів, а як фундамент життя, збереження якого повинно бути обов'язковою умовою соціально-економічного розвитку. Налагодження такої системи повинне бути сполучене із забезпеченням безпеки у будь-якій сфері діяльності суспільства і держави.

Список літератури:

1. Бобылев С. Россия на пути антиустойчивого развития? / С. Бобылев // Вопросы экономики. – 2004. – № 2. – С. 43–54.
2. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста / В.И. Вернадский. – М.: Наука, 1988. – 520 с.
3. Данилов-Данильян В.И. Состояние и проблемы охраны окружающей среды в РФ / В.И. Данилов-Данильян // Научные и технические аспекты охраны окружающей среды. – 1995. – № 10. – С. 56.
4. Добровидова О. Саммит «Рио+20»: будущее, которого хотят не все / О. Добровидова // РИА «Новости». – 2012 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ria.ru/nature/20120623/679787921.html>.
5. Ковалёв С.Г. Трансформация общественного производства: СССР – Россия: Очерк теории. Ч. 2. / С.Г. Ковалёв. – СПб.: СПбУЭФ, 1996. – 450 с.
6. Лал Д.Л. Возвращение «невидимой руки»: актуальность классического либерализма в XXI веке. – М.: Новое издательство, – 2009. – 426 с.
7. Ляскова Е.А. Методологические аспекты обеспечения устойчивости развития предпринимательских структур в условиях нестабильной среды / Е.А. Ляскова, И.П. Савельева // Вестник ЮУрГУ. Серия «Экономика и менеджмент». – 2012. – № 9(268). – С. 73.
8. Миркин Б.М. Сценарии перехода к устойчивому развитию / Б.М. Миркин, Л.Г. Наумова // Экология и жизнь. – 2002. – № 5. – С. 36–38.
9. Моисеев Н.Н. Элементы теории оптимальных систем / Н.Н. Моисеев. – М.: И-Пресс, – 1975. – С. 479–490.
10. Моисеев Н.Н. Судьба цивилизации. Путь разума / Н.Н. Моисеев. – М.: Яз. рус. культуры, 2000. – 223 с.
11. Пилиев С. Возможности устойчивого развития / С. Пилиев, Э. Цховребов // Экономист. – 2001. – № 4. – С. 23–28.
12. Россинская М.В., Бугаева М.В. Проблемы реализации концепции устойчивого развития на региональном уровне / М.В. Россинская, М.В. Бугаева. // Инженерный вестник Дона [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ivdon.ru/ru/magazine/archive/n4y2015/271>.
13. Чубик М.П. Устойчивое развитие в системе императивов устойчивости как ценностных предпочтений: концептуальный аспект / М.П. Чубик // Вестник Том. гос. ун-та. Культурология и искусствоведение. – 2015. – № 3(11). – С. 86–90.
14. Устойчивое развитие [Проект COSD.RU] // Проект COSD.RU (the Concept Of Sustainable Development). – 2011 [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.cosd.ru>.
15. Щеулин А.С. О новой парадигме управления региональным развитием / А.С. Щеулин, С.В. Девяткин // Устойчивое развитие. Наука и практика. – 2002. – № 1. – С. 169–178.
16. Meadows, D.H. The Limits to Grow – A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind / D.H. Meadows, D.L. Meadows, J. Randers, W.W. Behrens. – New York, 1974. – 338 p.
17. Hahn F.H. The Stability of Growth Equilibrium // Quarterly Journal of Economics. – 1960. – Vol. 74. – Pp. 206–226.
18. Brown L.R. World on the Edge : How to Prevent Environmental and Economic Collapse.

Мартынюк Е. А.

Международный гуманитарный университет

**ФОРМИРОВАНИЕ ИМПЕРАТИВОВ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ
ДЛЯ СТРУКТУРНЫХ ПРЕОБРАЗОВАНИЙ ЭКОНОМИКИ****Резюме**

Рассмотрены дискуссионные вопросы определения термина «устойчивое развитие» и отношение различных ученых к внедрению этой концепции в современных условиях Украины. Рассмотрено понятие «ловушка неустойчивого равновесия» и возможности применения такого экономического конструкта для преодоления проблем в Украине. Уделено внимание проблемам и перспективам внедрения концепции устойчивого развития в Украине.

Ключевые слова: устойчивое развитие, экологический кризис, основные императивы Украины, ловушка неустойчивого равновесия, коэволюционный проект, региональная политика устойчивого развития.

Martyniuk H. A.

International Humanitarian University

**FORMATION OF IMPERATIVES OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT
FOR STRUCTURAL TRANSFORMATIONS OF ECONOMY****Summary**

In article debatable questions of definition of the term «sustainable development», and the relation of various scientists to introduction of this concept in modern conditions of Ukraine are considered. The concept «trap of unstable balance» and possibilities of application of such economic construct for overcoming of problems of Ukraine is considered. The attention to problems and prospects of introduction of the concept of a sustainable development in Ukraine is paid.

Keywords: sustainable development, ecological crisis, main imperatives of Ukraine, trap of unstable balance, co-evolutional project, regional policy of a sustainable development.

УДК 332.122

Орленко О. В.

Міжнародний університет бізнесу і права

**СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА СУЧАСНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ КРУП'ЯНОЇ ІНДУСТРІЇ
В УМОВАХ СВІТОВОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ КРИЗИ**

Досліджено стратегічні пріоритети круп'яної індустрії, проаналізовано чинники, що впливають на ефективний розвиток зернового господарства України. Проведено аналіз світового споживання в умовах продовольчої кризи. Розглянуто ефективність використання та впровадження систем крапельного зрошення круп'яних культур.

Ключові слова: круп'яна індустрія, світове споживання, зрошення.

Постановка проблеми. За даними Продовольчої і сільськогосподарської організації Об'єднаних Націй (ФАО), одна із 7,5 особи у світі страждає від хронічного голоду. Ситуація особливо складна в Африці, на південь від Сахари і в Південній Азії. Потреба в їжі постійно зростає. Співвідношення 1:7,5 буде змінюватися у бік зменшення другої цифри, якщо зараз не розробити ефективні механізми боротьби з голодом. Незважаючи на всі заходи, у 2014 році в регіоні налічувалося 578 млн людей, які недоїдали, що становило 62% світових показників. З цієї кількості 91% жили всього у 6 країнах: Індія, Китай, Пакистан, Бангладеш, Індонезія і Філіппіни. Всупереч усім зусиллям, абсолютні цифри не змінювалися протягом 20 років. За оцінками експертів, до 2050 року 63% населення буде жити в містах. Це означає, що чисельність сільського населення, людей, які зайняті в сільському господарстві, знизиться, ускладнюючи ситуацію. Справа не тільки в кількості населення, а й у зміні дієтичних вимог (перехід на інший тип харчування і, ймовірно, більшу його калорійність у складі) [3].

Середнє світове споживання на рівні 3000 ккал на людину в день очікується до 2050 року, у Східній Азії – 3225 ккал. При цьому в деяких країнах значного зниження відсотка тих, хто не доїдають, не прогнозується, із найбільш абсолютною кількістю таких у Південній Азії, що, власне, відбувається і зараз. Питання продовольчої безпеки, що актуальне нині, залишиться таким і в довгостроковому прогнозі. Найбільш схильні до небезпеки ті країни, економіка яких більшою мірою залежить від сільського господарства, тому споживання їжі залежить там головним чином від місцевого виробництва. У Східній Азії, за прогнозами ФАО, кількість тих, хто не доїдає, має знизитися до 63 млн, тобто 2,8% прогнозованої чисельності населення. Як і колись, в обох регіонах (Південь і Схід) основну їжу становитимуть злаки та крупи – до 50% отримуваних калорій на людину в 2050 році. За прогнозами ФАО, через 37 років у світі має вироблятися, для порівняння з даними 5-8-річної давності, на 1 млрд т більше злакових та круп'яних культур, на 196 млн т більше м'яса, на 660 млн т більше коренеплодів, на 172 млн т більше сої, на